

Utbildningsinspektion i Korpadalsskolan Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Korpadalsskolan den 21–22 mars 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Korpadalsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Korpadalsskolan intervjuades skolledning, lärare och elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklassen och skolåren 1–6. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Korpadalsskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	173
Förskoleklass	35
Grundskola	235
Särskola	6

Korpadalsskolan är en F–6 skola med knappt 300 elever. Skolan är byggd 1976 och ligger i Asarum som tillhör Karlshamns kommun. De flesta av eleverna bor nära skolan i intilliggande villaområden. Skolskjuts behövs därför inte.

Skolan består av en 100 meter avlång huvudbyggnad, en byggnad som inhyser slöjdsalar och idrottshall samt ytterligare en separat byggnad där Hejarens fritidsgård har sin verksamhet och där skolbarnsomsorgen för eleverna i skolår 3–6 är på eftermiddagen. Ett arbetslag hyr också lokaler av det intilliggande äldreboendet. Där finns också skolans matsal.

Skolans personal och elever är indelade i arbetslag. I förskoleklass och skolår 1–2 är det åldersblandade klasser medan det är åldershomogena grupper i skolår 3–6.

Det finns två särskolegrupper med sex elever på skolan. Särskolan har en egen organisation med egen rektor varför denna verksamhet beskrivs i den kommunövergripande rapporten.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Korpadalsskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Eleverna är i huvudsak trygga och trivs på skolan. Skolan har en föredömlig organisation med s.k. kamratstödjare. Eleverna ser detta som ett hedersuppdrag. De är aktiva i många ordningsfrågor och har bland annat arbetat fram trivselregler. Det finns en aktiv föräldraförening på skolan. Utvecklingssamtalen, som förekommer varje termin, upplevs som väl förberedda och meningsfulla. Undervisningsinslag där skönlitteratur ingår som en naturlig del prioriteras. Innemiljön är bra med ändamålsenliga lokaler. Skolan strävar mot att bedriva rörelse varje dag för eleverna som ett led i det hälsofrämjande arbetet. Måluppfyllelsen i denna strävan är i många fall god. Utemiljön är föredömlig med naturskön miljö och med många olika aktivitetsytor på skolgården.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och engagerad i pedagogiskt utvecklingsarbete. Ett viktigt utvecklingsområde därvidlag, för att öka samsynen, är att skapa bättre förutsättningar för samtal i personalgruppen som rör kunskapssyn, arbetsmetoder och förhållningssätt.

Inspektörerna förutsätter att skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete och att detta kommer till uttryck i den nya likabehandlingsplanen samt att föräldrar informeras tidigt vid misstanke om kränkande behandling.

Det finns enligt inspektörernas bedömning också behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Uppföljning av elevernas kunskaper görs inte i alla ämnen i relation till kursplanemålen för skolår 5 och kan således förbättras.
- Skolan bör förbättra arbetet med att medvetandegöra eleverna vilket inflytande de har.
- Kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen är tillfredsställande men arbetet med att involvera elever och föräldrar i kvalitetsredovisningsarbetet bör förbättras.
- Skolan bör tydliggöra för alla inblandade vad som är skolans arbetsplan och involvera elever och föräldrar i detta arbete.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Eleverna ges inte förutsättningar att nå målen för årskurs 5 i ämnet hem- och konsumentkunskap (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplanen för hem- och konsumentkunskap).
- Elevens val ges inte i enlighet med författningens krav (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Tabell 1: Resultat nationella ämnesprov skolår 5, 2005

	Totala antalet elever/andelen som gjorde provet	Har uppnått målen	Ej uppnått målen
Svenska	41	37 (90 %)	4 (10 %)
Matematik	41	38 (93 %)	3 (7 %)
Engelska	41	35 (85 %)	6 (15 %)

I tabell 1 framgår att ett fåtal elever inte klarade målen i de nationella ämnesproven. Överlag är eleverna enligt lärarintervjuerna ganska duktiga och de elever som inte klarade målen förra läsåret har alla åtgärdsprogram och flertalet av dessa har en god progression i sitt lärande.

Lärarna uppger också att eleverna har goda kunskaper även i övriga ämnen men upplever samtidigt att kunskapsuppföljningen för övriga ämnen kan förbättras. Föräldrar och elever har god kännedom om såväl mål som vad eleverna kan i matematik, svenska och engelska och till viss del i samhällsorienterande ämnen.

Men för övriga ämnen har föräldrar och elever dålig insikt och något system för hur denna kunskapsuppföljning skall gå till finns inte på skolan. Inspektörerna bedömer att uppföljning av elevernas kunskaper i alla ämnen, i relation till kursplanemålen för skolår 5, kan förbättras.

Korpadalsskolan gjorde läsåret 2004/2005 en trivselenkät på skolan. Bland annat ställdes frågor om trivsel, trygghet, kamratskap, arbetsro, samspel och samverkan. Resultaten av dessa enkätfrågor är överlag mycket goda, vilket också verifieras av intervjuerna med lärare, skolledning, elevvårdsteam och elever. Föräldrarna menar att det i huvudsak är lugnt på skolan men att språkbruk och klimat har hårdnat. Lärarna upplevde också språkbruk och ett hårdnande klimat som ett problem inledningsvis på läsåret. Skolan har dock, enligt lärarna, varit aktiva i värdegrundsarbetet och lagt ner kraft och tid på värdegrundsdiskussioner, dramaövningar och liknande för att bearbeta dessa. Inspektörerna bedömer att eleverna i huvudsak är trygga och att de trivs på skolan.

Sammanfattning

Uppföljning av elevernas kunskaper görs inte i alla ämnen i relation till kursplanemålen för skolår 5 och kan således förbättras. Eleverna är i huvudsak trygga och trivs på skolan.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Från och med den 1 april 2006 skall varje verksamhet ha en likabehandlingsplan (Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, SFS 2006:67). Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Vid inspektionsbesöket hade Korpadalsskolan en handlingsplan mot kränkande behandling i enlighet med läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94). Denna plan behandlar dock inte kränkningar mellan vuxen och elev, vilket bör vara en del av skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling enligt Lpo 94. Inspektörerna förutsätter att skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete och att detta också kommer till uttryck i den nya likabehandlingsplanen. Vidare förutsätter inspektörerna att det i handlingsprogrammen tydliggörs att föräldrar blir informerade på ett tidigt stadium när misstanke om kränkningar föreligger.

Skolan har en föredömlig organisation med s. k. kamratstödjare. Eleverna ser detta som ett hedersuppdrag. De är aktiva i många ordningsfrågor och har

bland annat arbetat fram trivselregler. Inspektörerna bedömer att Korpadalsskolan har lyckats väl med att förankra förebyggande åtgärder mot kränkande behandling hos eleverna och att detta på ett bra sätt får positiva följdverkningar.

Enligt läroplanen skall skolan sträva efter att varje elev utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Det finns fungerande elevråd och klassråd på skolan. Inspektörerna såg också många goda exempel på elevinflytande i den vardagliga undervisningssituationen. I målen för skolan framgår också att eleven skall vara medveten om hur eleven lär sig och ha möjlighet att påverka sin struktur samt ta ansvar för sitt skolarbete. Emellertid har eleverna ingen kunskap om på vilket sätt inflytandet sker i undervisningen och vid intervjuerna framkommer också att elevernas påverkansmöjligheter varierar stort mellan klasserna. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra arbetet med att medvetandegöra eleverna om vilket inflytande de har men också internt analysera elevernas olika upplevelser av skillnader mellan grupper och klasser vad gäller möjlighet att påverka sin undervisningssituation.

Det finns en aktiv föräldraförening på skolan. Utvecklingssamtalen, som förekommer varje termin, upplevs som väl förberedda och respektfulla.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

En lokal arbetsplan skall enligt förarbetena till läroplanen ha en bärande funktion i skolan och vara ett aktivt styrinstrument för verksamheten. I den lokala arbetsplanen skall personal och representanter för elever och föräldrar omvandla de nationellt fastställda målen till verksamhetsmål för skolan. Ansvar för upprättandet och utvärderingen av arbetsplanen har rektorn. Arbetsplanen på Korpadalsskolan är, enligt inspektörernas bedömning, en utvecklingsplan där skolan inför kommande läsår analyserar vilka områden som skall prioriteras. Den är dock begränsad till ett fåtal områden och det framgår inte hur skolan arbetar med exempelvis elevinflytande. Detta finns dock beskrivet i de måldokument som skolan upprättat. Elever och föräldrar känner inte till vare sig arbetsplan eller måldokument. Personalen har också olika åsikter om vilket som egentligen är skolans arbetsplan. Inspektörerna bedömer att skolan bör tydliggöra för alla inblandade vad som är skolans arbetsplan och involvera elever och föräldrar i detta arbete.

Det finns samverkan mellan förskoleklass, fritidshem och grundskolans tidigare år. Förskollärare, fritidspedagoger och grundskollärare arbetar tillsammans i arbetslag i gemensamma lokaler. Planeringstid är inlagt för arbetslagen där såväl skolverksamhet som skolbarnsomsorgsverksamhet diskuteras och förbereds. Inspektörerna bedömer att samverkan i skolår F–2 är välfungerande.

För att en skola ska fortsätta utvecklas är det viktigt att den pedagogiska diskussionen ständigt är aktiv. En gemensam kunskapssyn, ett gemensamt förhållningssätt och exempelvis en gemensam syn på när och hur åtgärdsprogram skall göras och utformas gynnas av att pedagogiska och metodiska diskussioner prioriteras. Vid intervjuerna med såväl elever som föräldrar och personal framkom att det finns stora skillnader i synsätt i flera av ovan nämnda exempel. Inspektörerna bedömer därför att det är ett viktigt utvecklingsområde att skapa bättre förutsättningar för frågor som berör kunskapssyn, arbetsmetoder och förhållningssätt.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Korpadalsskolan har ett bra system för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Bland annat observerar specialpedagoger i förskoleklasserna, matematik-screening görs i skolår 2 och 3, diagnostiska material används i skolår 2 och överlämningskonferenser sker i slutet av varje läsår.

Åtgärdsprogram upprättas för de elever som har behov av stöd även om lärargrupperna inte i alla delar är överens om när insatserna ska dokumenteras.

Åtgärderna för elever i behov av särskilt stöd är både av specialpedagogisk art med enskild lärare eller i mindre grupp och individanpassat upplägg i den ordinarie undervisningen.

Skolan håller på att arbeta fram specialpedagogiska strategier, vilket på sikt bör öka förståelsen och samsynen för elever i behov av särskilt stöd enligt inspektörernas bedömning.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Från och med den 1 januari 2006 skall alla elever ha en individuell utvecklingsplan. Korpadalsskolan är ännu inte färdiga med det arbetet men beräknar att kunna använda det material som håller på att sammanställas nästa termin. Inspektörerna förutsätter att så sker.

Kunskapsuppföljningen bör, som tidigare beskrivits, förbättras i andra ämnen än svenska, engelska och matematik. Föräldrarna är i övrigt nöjda med den utvärdering och bedömning som görs och som meddelas framför allt vid utvecklingssamtalen.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Kvalitetsarbetet sker på olika plan. Varje år genomförs en enkät som underlag för arbetet med att förbättra verksamheten. Skolplanen och utvecklingsplanens mål redovisas i kvalitetsredovisningen. Där finns också dokumentation kring måluppfyllelse och åtgärdsförslag. Elever och föräldrar har dock ingen kännedom om kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen är tillfredsställande men elever och föräldrar bör involveras bättre i detta arbete.

Ledning och kommunikation

Skolan leds av en tillförordnad rektor som har tjänst som specialpedagog på skolan. Enligt intervjuer är rektorn väl förtrogen med verksamheten, intresserad av och aktiv i pedagogiskt utvecklingsarbete. Rektor har inte genomgått ledarskapsutbildning. Inspektörerna bedömer att rektorn är förtrogen med verksamheten.

Sammanfattning

Skolan har en föredömlig organisation med så kallade kamratstödjare. Eleverna ser detta som ett hedersuppdrag. De är aktiva i många ordningsfrågor och har bland annat arbetat fram trivselregler.

Inspektörerna förutsätter att skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete, att detta kommer till uttryck i den nya likabehand-

lingsplanen samt att föräldrar informeras tidigt vid misstanke om kränkande behandling.

Skolan bör också förbättra arbetet med att medvetandegöra för eleverna vilket inflytande de har.

Det finns en aktiv föräldraförening på skolan. Utvecklingssamtalen, som förekommer varje termin, upplevs som väl förberedda och meningsfulla. Skolan bör emellertid tydliggöra för alla inblandade vad som är skolans arbetsplan och involvera elever och föräldrar i detta arbete.

Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen är tillfredsställande men att arbetet med att involvera elever och föräldrar i kvalitetsredovisningsarbetet bör förbättras.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och engagerad i pedagogiskt utvecklingsarbete. Ett viktigt utvecklingsområde därvidlag, för att öka samsynen, är att skapa bättre förutsättningar för samtal i personalgruppen som rör kunskapssyn, arbetsmetoder och förhållningssätt.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Undervisning i hem- och konsumentkunskap är schemalagd i skolår 6. Varken elever, lärare eller skolledning menar att någon planerad undervisning som syftar till att nå målen bedrivs i någon nämnvärd omfattning tidigare. Därmed ges inte eleverna förutsättningar att nå målen för detta ämne före skolår 5 vilket strider mot författningarnas krav.

Språkval börjar eleverna med i skolår sju.

I den lokala bearbetningen av timplanen som gäller för Korpadalsskolan finns angivet tid för elevens val i skolåren 2, 4, 5 och 6. Några riktlinjer för hur elevens val ska genomföras har skolan inte utarbetat. Detta innebär att det är upp till varje enskild lärare eller arbetslag att planera och genomföra detta. Vid samtal med skolledning och personal menar dessa att elevens val delvis genomförs men att de inte är riktigt nöjda med den organisation som finns för närvarande. I huvudsak är det upplagt så att eleverna får göra fördjupningar inom befintliga och pågående teman eller själv välja något att göra när de är klara med ordinarie arbetsuppgifter. Eleverna vet inte när och om de har elevens val och vet heller inte vad elevens val innebär. Inspektörerna bedömer att eleverna inte gör ett aktivt val ur ett allsidigt urval av ämnen. Därmed erbjuds inte alla elever elevens val enligt grundskoleförordningens krav.

Skolans val är en schemalagd utevistelse i de tidiga skolåren, s.k. uteskola. Det pedagogiska innehållet varierar från ren rörelseträning till mer systematiserad undervisning utomhus om exempelvis natur och miljö. Överhuvudtaget strävar skolan mot rörelse varje dag som ett led i det hälsofrämjande arbetet. Enligt intervjuerna har denna strävan kommit längre i de tidiga skolåren.

Ett fåtal elever har modersmålsundervisning. Modersmållärare kommer till skolan. För närvarande finns inget behov av undervisning i svenska som andraspråk.

Skolbarnsomsorgen är lokalmässigt och verksamhetsmässigt integrerad i skolår F–2. För skolår 3–6 sker skolbarnsomsorgsverksamheten på Hejans fritidsgård. De äldre eleverna som behöver morgonomsorg har detta tillsammans med eleverna i skolår F–2. Enligt intervjuerna fungerar skolbarnsomsorgen väl och barnen trivs även om grupperna ibland upplevs som stora.

Alla lärare är behöriga. I något arbetslag brister det dock i skolans målsättning att lärare i sv-so och ma-no ska komplettera varandra med respektive kompetenser. Likaså finns det för närvarande ingen specialpedagogiskt utbildad personal på skolan. Ett skäl till den sistnämnda situationen är att den tillförordnande rektorn innehar en specialpedagogtjänst som en lärare vikarierar på. Inspektörerna vill poängtera att skolan uppmärksammar denna situation när planering för kompetensutvecklingsinsatser görs.

Vid intervjuerna framkommer att lärartätheten upplevs som låg och arbetsbelastningen som hög. På skolan finns det 6,9 lärare/100 elever som skall jämföras med 7,9 i riket och 8,6 i kommunen.

Skolan prioriterar undervisningsinslag där skönlitteratur ingår som en naturlig del. En lärare har del av sin tjänst som skolbibliotekarie. Hennes arbetsuppgifter är ansvar för skolbiblioteket som finns i skolans studiehall men också att arbeta med läsprojekt i klasserna.

Datortillgången är god och uppkoppling mot Internet finns.

Innemiljön är bra med ändamålsenliga lokaler. Även om grupprum saknas finns det ändå möjlighet att göra olika grupperingar i studiehallen som löper i mitten av den 100 meter långa skolbyggnaden. Utemiljön är föredömlig med naturskön miljö och med många olika aktivitetsytor.

Sammanfattning

Eleverna ges inte förutsättningar att nå målen för hem- och konsumentkunskap före skolår 5 vilket strider mot författningarnas krav. Eleverna gör inte heller ett aktivt val ur ett allsidigt urval av ämnen inom ramen för elevens val. Därmed erbjuds inte alla elever elevens val enligt grundskoleförordningens krav.

Skolan strävar mot att bedriva rörelse varje dag för eleverna som ett led i det hälsofrämjande arbetet. Måluppfyllelsen i denna strävan är god, framför allt i de tidiga skolåren.

Undervisningsinslag där skönlitteratur ingår som en naturlig del prioriteras. Innemiljön är bra med ändamålsenliga lokaler. Utemiljön är föredömlig med naturskön miljö och med många olika aktivitetsytor på skolgården.

Datum Ort

2006-12-07 Lund

Mats Lundqvist

Ebba Svartz